

STAND DER MAAN.

4 December	LAATSTE KWARTIER.
11	NIEUWE MAAN.
19	EERSTE KWARTIER.
26	VOLLE MAAN.

WATERGETIEN.

	Hoog Water.	Laag Water.
21 ZATURDAG	12-00	4-00
22 ZONDAG	12-45	4-45
23 MAANDAG	1-30	6-30
24 DINGSdag	2-15	7-15

SURINAAMSCHÉ COURANT.

N°. 1833.

ZATURDAG, DEN 21ste DECEMBER.

N°. 102.

PARAMARIBO.

GOUVERNEMENTS SECRETARIJ.

Den 17 December 1833.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, van heden, N°. 1420/1328 en 1422/1330, zijn ten gevolge van het daaromtrent gedaan verzoek, aan HENDRIK FRANÇOIS WESENHAGEN en JOHANNES HENDRIK MATTHIJS, verleend *Brieven van Veniam Actatis of Suppletie van Jaren*.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

GOUVERNEMENTS SECRETARIJ.

Den 17 December 1833.

Door Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, is bij resolutie van heden, N°. 1422/1332, tot *Stuurnummerair Klerk* benoemd: FRANÇOIS REINHARD JOHAN WILLEM ANDRAU.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

GOUVERNEMENTS SECRETARIJ.

Den 18 December 1833.

Door Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, zijn bij resolutie van den 13^{den} dezer, N°. 1321 en van heden, N°. 1335, als Leden in de navolgende Commissien voor den Jare 1834 benoemd:

1. In de Commissie tot de Zaken der Curatelle e Wees Kamer onder het Presidium van den Gouvernements Secretaris, de Heeren:

Mr. P. FIERS SMEDING en I. THIJM; — en tot plaatsvervangend Lid in gemelde Commissie, de Heer C. GOLLENSTEDE.

2. In de Commissie uit het Gerechtshof tot de Kleine Zaken, de Heeren:

Mr. C. A. MARCHANT, President.
C. GOLLENSTEDE, en
F. P. PENARD, als Leden.

3. In de Commissie tot vrijstelling van de diens der Schutterij:

Mr. P. FIERS SMEDING, Majoor Kommandant, President; — en de Heeren:

H. KAMERLING.
H. H. DIEPERINK.
E. E. EMANUELS en
J. L. DE BIJE.

4. In de Commissie ter regeling der contributie voor de Schutterij:

De Majoor Kommandant der Schutterij, President en de Heeren:

S. DE LA PARRA.
E. J. WESENHAGEN.
N. L. BRAAM en
S. F. FLU.

5. In de Commissie tot de Patenten:

Mr. G. A. VAN DER MEE, Gouvernements Secretaris, Voorzitter.
C. LEERS, Administrateur der Finantien;

En uit de Ingezetenen:

De Heer N. G. VLIET.

f. In de Commissie ter bepaling van de waarde der Suiker voor de Uitgaande Regten, onder het voorzitterschap van den Administrateur der Finantien;

Uit de Ambtenaren:

De Heeren: C. GOLLENSTEDE, Lid van het Gerechtshof.

J. HELB, Eerste assistent ten Kantore van den Kolonialen Ontvanger en Betaalmeeester.

G. L. DE VEER, Waagmeester.

Uit de Ingezetenen:

De Heeren: UNICO WILKENS.

DAVID MOZES SANCHES.

JEAN LOUIS KARSSEBOOM.

Terwijl de navolgende gedurende 1833 in de voorschrevene Commissien, zitting gehad hebbende Leden, met namen, de Heeren:

Mr. H. R. HAHUNGA, President van de Commissie uit het Gerechtshof tot de Kleine Zaken;

J. D. DE MEINERTZHAGEN, Lid van de Commissie uit het Gerechtshof voor de Kleine Zaken en plaatsvervangend Lid in de Commissie tot de Wees-, Kuratelle- en Onbeheerde Boedels Kamer;

J. ZAAL, Lid der Commissie tot de Patenten en van de Commissie ter beoordeeling der vrijstellingen voor de Schutterij;

D. M. SANCHES, Lid der Commissie ter beoordeeling der vrijstellingen voor de Schutterij;

C. GOLLENSTEDE en E. E. EMANUELS, Leden der Commissie ter regeling der Contributie voor de Schutterij;

Mr. A. F. LAMMENS, E. J. WESENHAGEN, E. VAN EMDEN en J. DE JAGER Ez., Leden der Commissie ter bepaling van de prijs der Suiker voor de Uitgaande Regten;

Eetvol zijn ontslagen.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

GOUVERNEMENTS SECRETARIJ.

Den 18 December 1833.

Door Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, zijn bij resolutie van den 17^{den} dezer, N°. 1334, tot Medeleden van het Militair Gerechtshof gedurende het Jaar 1834 benoemd, de navolgende Heeren Officieren, te weten:

De Kapitein J. M. HOFMAN.

» Kapitein Kwartiermeester C. F. VAN CASTEREN.

» 1ste Luitenant Adjudant, Chef van den Staf, R. H. ESSER.

» 2de Luitenant Adjudant J. MULLER; — en

Tot plaatsvervangend Regter, de gepensioneerde 2de Luitenant J. H. CONZÉ.

Terwijl bij gemelde resolutie aan het gedurende in voorsz. Militair Gerechtshof zitting gehad hebbend Lid, den Kapitein GORIS VAN DEN HEUVEL, en aan den plaatsvervangend Regter, de 1ste Luitenant C. B. KRAIJENHOFF VAN WIECKERA, eervol ontslag uit hunne respectieve betrekkingen is verleend geworden.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

GOUVERNEMENTS SECRETARIJ.

Den 19 December 1833.

Door Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, is bij resolutie van heden, N°. 1336, benoemd en aangesteld, om de Commissie van Doleantie voor de Contributie der Schutterij voor het Jaar 1834 uit te maken:

De Heeren J. HELB, Kapitein bij de Schutterij, President.

J. ZAAL.

N. BOX.

S. A. WITTERING, en

J. O. N. ENGELBRECHT.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

ADVERTENTIEN.

Aanbesteding.

De Administrateur van Finantien, zal, onder nadere goedkeuring van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche W. I. Bezittingen, aan de minst inschrijvenden aanbesteden, de onmiddellijke levering, en wel voor den 31sten dezer maand, der navolgende artikelen, als:

(75) Vijf en Zeventig groote MONTERINGSROKKEN.

(250) Twee Honderd Vijftig VESTEN met MOUWEN, voor Jagers.

(50) Vijftig groote MONTERINGSROKKEN.

(100) Honderd VESTEN met MOUWEN, voor Artilleristen; — en

(25) Vijf en Twintig VESTEN met MOUWEN, voor Invalides.

En zulks volgens de monsters, en op de conditien en voorwaarden, welke voor de gegadigden, ten lokale der Financiële Administratie ter visie liggen; alwaar de verzegelde inschrijvings-biljetten, zullen worden aangenomen tot Dingsdag den 24^{den} dezer, des morgens ten negen uren.

Paramaribo den 19 December 1833.

De Administrateur voornoemd,
Cn. L E E R S.

(47336) Door indospositie van den Wel-Eerw. Heer Dr. D. JANSSEN EIJKEN-SLUIJTERS, wordt, namens den Kerkenraad der Evang. Luth. Gemeente aan de Leden derzelfde bekend gemaakt, dat hunne Godsdiensstoefening in het Gebouw van de Loge Concordia, NIET KAN PLAATS HEBBEN, tot nader bekendmaking.

Paramaribo, den 20 December 1833.

Namens den Kerkenraad der Evangelische Luthersche Gemeente voorsz.,

D. S. VON KÖNIGSLOW,
Ouderling.

(47337) De ondergeteekende zal op den 6^{en} Januarij e. k., des vademiddags ten vier uren, ten zijnen Huize, door den Vendameester J. E. LYONS, publiek doen verkoopen, diverse Wel onderhouden MEUBELN: bestaande in: Masief mahonijhouten Canapés, Saitleboards, Stoele, Secretaires, Linnen-, Boeken-, Alu-

Loketkasten, Ledikanten, Elegante Toilet, en andere Spiegels, Cristal, Glaswerk, Tafel en Thee-Serviesen, Schilderijen, Fortepiano's, Plect en Zilverwerk, Rijtuigen, Paard, Zadels en Tuigen, enz., enz.

Alles daags vóór- en op den verkoopdag te zien.

Paramaribo den 20 December 1833

H. BIJLAART.

(47843) UIT DE HAND TE KOOP:

De KOFFIJ-PLANTAADIE ONVERWACHT, gelegen aan de Paramarica Kreek, tusschen de verlatene Plantaadjen de Gekroonde Paauw en Lij en Hoop, met de zich daarop bevindende SLAVENMAGT, bestaande in 37 hoofden, GEBOUWEN, GRONDEN, VEE, en GEREEDSCHAPPEN, benevens de daaraan behorende Grond NIEUW ONVERWACHT, gelegen aan de Tapoeripa Kreek.

Nadere informatie zijn ten Huize van den tweede ondergeteekende te bekomen.

Paramaribo den 21 December 1833.

J. M. KRUGER qq.

J. F. ROUX qq.

MENGELINGEN.

DE VERBORGENE MISDAAD.

Onlangs kocht een Burger te Chelmsford in het Graafschap Essex in Engeland, een gebouw, hetwelk hij tot een geschikt woonhuis liet vertimmeren, daar het voorheen een herberg geweest was. Onder andere verbeteringen deed hij eene oude, verdorpe haag, welke den tuin van de straat afscheidde, uitroeijen, met oogmerk om in derzelver plaats een stevigen muur van tichelsteen te laten optrekken. Terwijl het werkvolk de aarde uitgroef om de grondslagen te leggen, vond men ter diepte van ongeveer drie voet onder de oppervlakte het lijk van eenen man, dat tamelijk onbeschadigd gebleven was. Daar deze oord nimmer tot eene begraafplaats gediend had, kwam deze ontdekking den eigenaar van het huis vreemd voor, en hij achtte zich verplicht, van de zaak aan de Stads-overigheid aangifte te doen.

Deze kennisgeving bragt een nader onderzoek te weeg, uit hetwelk echter eene geruime poos geene nadere ophelderingen voortvloeiden. De geneesheer, die ter schouwing van het lijk geroepen werd, verzekerde dat het ligchaam ligtelijk reeds zestien of twintig jaren in den zeer droogen grond in dezen toestand had kunnen liggen. Verdere nasporingen wezen uit, dat het huis, toen er een herberg in gehouden werd, het Witte Paard geheeten had en dat de waard zoo wel als zijne vrouw reeds sedert zeven of acht jaren gestorven waren. Ook wisten zich sommigen te herinneren, dat deze lieden eenige jaren voor hunnen dood eensklaps eene meerdere maten van welvaart hadden ten toon gespreid, hetwelk toenmaals natuurlijk geen opzien gebaard had.

Bij eene nauwkeurige bezigtiging van het lijk bevond men, dat eene zware kwetsuur aan de harsenpan waarschijnlijk de oorzaak van den dood van dezen mensch geworden was, maar het liet zich met geene zekerheid beslissen, of hij inderdaad vermoord was en nog minder wie de dader van zulk een feit kondegeweest zijn, omdat de Waard en zijne Vrouw, zonder kinderen achter te laten, gestorven waren en men geene huisgenooten of dienstboden van deze lieden konde opsporen. Daar echter alle omstandigheden deden vermoeden, dat er een moord gepleegd was, zoo liet Lord Brigdman, de Hoofd-officier te Chelmsford een bericht in de dagbladen plaatsen, waarbij alle personen, die zich voor zestien of twintig jaren in de Herberg het witte Paard opgehouden hadden, opgeroepen werden, om zich bij den Vrederegter van hunne woonplaats te voegen, met last om dezen alles te melden, wat hun in betrekking tot het gevondene lijk bekend mogt zijn. Kort daarop verscheen er voor het vrederegter in het Graafschap Northampton eene Vrouw, welke verklaarde, dat zij van de bovengeselde oproeping had hooren gewagen en haar geweten aangedreven werd, om een geheim te openbaren, hetwelk haar lang bekend bad. Zij had voor on-

geveer twintig jaren in de herberg het witte Paard als dienstmaagd gewoond en had aldaar in de laatste dagen van haren dienst dingen beleefd, welke haar deden vermoeden, dat er een schrikkelijk feit gepleegd was.

» Er kwam op zekeren dag — dus luidde haar verhaal — laat in den avond een Vreemdeling te paard, die in onze herberg afstapte. Hij had een valies bij zich, dat zoo zwaar was, dat ik en de waardin het met ons beide niet konden dragen, weshalven wij nog den knecht te hulp moesten roepen. Onze gast hield een sievig avondmaal en dronk nog meer, zoo zelfs dat hij door den huisknecht tamelijk beschonken naar bed gebracht moest worden. Den volgende morgen deed mij de waardin zeer vroeg opstaan en zond mij naar eene afgelegene boerderij, waar ik thans voor het eerst melk moest halen. Toen ik een paar uren daarna te huis kwam, berigtte mij de waardin, dat de Vreemdeling reeds vertrokken was en eene goede looi voor mij had achtergelaten, welke zij mij dadelijk ter hand stelde. Ik wilde daarop het vertrek, waarin de gast geslapen had, schoonmaken, hetgeen altijd mijne taak was, maar de Waardin zond mij weder om eene boodschap uit, zeggende, dat zij heden de kamers zelve wel zoude opruimen. Voor het overige zond zij mij den geheelen dag onder allerlei voorwendselen van de hand. Als ik tegen den middag door de zaal ging, kwam de Waardin uit het logeervertrek, sloot de deur achter haar toe en stak den sleutel tegen hare gewoonte in den zak; toen zij mij gewaar werd, verschrakte zij hevig en werd beurtelings bleek en rood. 's Namiddags hoorde ik in den stal een paard hinniken; de deuren waren gesloten; maar toen ik door het sleutelgat keek, zag ik het rijpaard van den Vreemdeling. Terstond kwamen er kwade vermoedens bij mij op en ik kon het denkbeeld niet van mij zetten, dat de gast bij ons welligt vermoord mogt zijn; ik durfde echter geen woord reppen. In den volgende nacht vergam ik duidelijk, dat de Waard en de Knecht in het huis heen en weer slopen. Nu konde ik mij niet langer inhouden, en wel te minder, omdat de Waardin des morgens gelegenheid zocht, om mij al klijvende den dienst op te zeggen; ik openbaarde dus mijnen argwaan en zeide ronduit, dat men de Vreemdeling vermoord had en daarom van mij los wilde zijn. De waardin scheen door dit zeggen zeer getroffen te worden; eenigen tijd daarna sprak zij heimelijk met haren man, die omtrent een uur later bij mij in de keuken kwam en mij de volgende woorden te gemoot voerde: Wat hebt gij, dom ding! tegen mijne Vrouw van moord gebabbeld? Zoo gij bij andere menschen in dien toon sprakt, zoudt gij ons ligt in een kwaad gerucht brengen. Ik heb medelijden met u, omdat gij nog een onnozel kind zijt en dat is uw geluk, want gij zelve had verdiend dood geslagen te worden. Zie daar! hier hebt gij vijf Ponden St., welke ik u ten geschenke geef, maar nu hebt gij te zorgen, dat gij dadelijk het huis ruimt en dezen omtrek verlaat. Daarenboven zult gij tegen geen sterveling van den Vreemdeling gewagen, want zoo gij ooit weder dezen oord betreedt of een woord durft kikken, dan zoek ik u op, waar gij ook zijt en vermoord u terstond; dat zweer ik u bij God! — In doodsangst nam ik het geld en beloofde een eeuwig stilzwijgen omtrent alles. Ik verliet reeds een uur daarna het huis, begaf mij naar mijne Moei, die in den omtrek van Chelmsford woonde en waagde het tot den huidige dag nimmer een woord van de zaak te uiten.»

Nader ondervraagd wordende beschreef zij de gestalte van den Vreemdeling, en het bleek, dat hare aanduidingen nauwkeurig op het gevondene lijk toe te passen waren. Zij herinnerde zich ook nog, dat hij een bruinen rok en witten hoed gedragen had. Voor het overige noemde en beschreef zij den man, die te gelijk met haar als knecht in den herberg gediend had. Bij gedane nasporing ontdekte men, dat dezen nog leefde en in het Graafschap Essex woonde, waar hij een rijk Pachter geworden was. Hij werd terstond in hechtenis genomen en als medepligtige aan den moord voor de balie,

gebragt, doch men kon niets uit hem krijgen daar hij alles ontkende. Intusschen herinnerde zich ook de bovengenoemde dienstmaagd, dat deze mensch, kort voor dat de waard haar ter deure uitgezette had, met het rijpaard van den Vreemdeling in den vroegen morgen steelsgewijze ter staldeure uitgereden, en op het oogenblik van haar vertrek zonder paard terug gekomen was. Deze omstandigheid versterkte niet weinig het vermoeden tegen den gevangenen. Er werd thans een omstandiger bericht in de nieuwspapieren geplaatst, waarbij degenen, die vermoeden eenig licht over deze zaak te kunnen verspreiden voor de rechtbank gedagvaard werden. Hierop meldde zich een kleermaker uit Chelmsford aan, die in vroegeren tijd voor den huisknecht gewerkt had. Deze verhaalde, dat de gevangene voor omtrent negentien jaren eenen rok van bruin laken bij hem gebragt en bevolen had, dat hij denzelven naar zijn lijf zoude vermaken. — Buitendien leefde er nog ter dezer plaatse een bejaarde hoedenmaker, welke aan de regters openbaarde, dat dezelfde knecht omstreeks dien tijd eenen witten hoed had laten zwaart verwen. De argwaan nam nu meer en meer toe en men achtte het waarschijnlijk, dat deze kleedingstukken den bediende als deelnemer aan den moord waren te beurt gevallen. Hij bleef inmiddels de geheele zaak loochenen, maar toen de gezworenen hem op grond van de klare en overeenstemmende bewijzen schuldig verklaarden, viel hij door de mat en bekende, dat hij zich met den waard en diens vrouw tot het vermoorden van den rijken Vreemdeling vereenigd had onder voorwaarde, dat hij de helft van het geld bekomen zou. Toen zij hier omtrent overeen gekomen waren, had hij er de eerste hand aangelegd en den slapenden Vreemdeling met eene bijl de harsenpan ingeslagen, waarop hij met behulp van den waard het lijk in den volgende nacht onder eene haag in den tuin begraven had.

Bij verder onderzoek bleek het, dat de vermoorde een zekere Kidermaster, de opzichter van het riddergoed Willingham geweest was, die zich op reis begeven had, om aan zijnen Heer de jaarlijksche inkomsten van het landgoed over te brengen.

Dit laatste bericht vernamen de regters uit den mond van eene Vrouw, met welke de ongelukkige na den afloop zijner reize zoude in den echt getreden zijn. Thans, nu zijne plotselinge verdwijning opgehelderd en zijne eer gezuiverd werd, kostte de herinnering aan den geliefden bruidegom en het denkbeeld van zijn jammerlijk uiteinde menigen bitteren traan aan zijne voormalige bruid, welker smart door allen naar eisch geëerbiedigd werd.

De waard en zijne vrouw hadden het geluk gehad — indien men het zoo heeten kan — van door eenen natuurlijken dood voor den geweldigen en smadelijken op het schavot bewaard te blijven, maar hun medepligtige aan het gruwzame feit ontving, nadat hij alles bekend had, de welverdiende, slechts te lang verwijde straf van zijne onveldaad.

Twintig jaren lang vervolgden de wrekegodinnen den misdadiger, tot dat hij door een, naar den niterlijken schijn, gering toeval in hare handen viel. Zijn voorbeeld levert een nieuw en ontzettend blijk van de somtijds dralende, maar nimmer slapende gerechtigheid der Voorzienigheid. Hoe veilig de zondaar zich ook wane, eens gemaakt de tijd, waarin hij het loon, dat zijne daden wacht, zal inoogsten. en al komen dezelve eene enkele reize niet ter kennis van den wereldlijken regter, hij is er niet gelukkiger door. Groot misdrijven bleeken het haar van den schuldigen wit eer hij oud is; gestadige onrust vergezelt zijne dagen; de wroegingen van het geweten maten beurtelings zijn ligchaam en zijnen geest af; op zijn doodsbed wendt hij sidderende het oor af van de troostende stem van den Godsdienst; de angsten der helo verbitteren zijne laatste stonden en volgen hem in de eeuwigheid, want zijne gruwelen leggen een vreeselijk gemis tegen hem af voor den regterstoel des Onbedriegelijken en sluiten hem uit van de gewesten der gelukzaligheid.